

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 509/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Veselým, advokátska kancelária, Mierová 1, Veľký Krtíš, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručených v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 114/2020 a jeho uznesením z 12. augusta 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých konaní a rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. októbra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručených v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 114/2020 a jeho uznesením z 12. augusta 2020.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10 T 51/2018 z 24. októbra 2018 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To 1/2019 z 12. februára 2019 uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 a ods. 3 písm. b) a c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za ktorý bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov nepodmienečne so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do ústavu so stredným stupňom stráženia.

3. Žiadosťou podanou 21. apríla 2020 doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) 22. apríla 2020 sa sťažovateľ domáhal podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd predmetnú žiadosť uznesením sp. zn. 1 PP 18/2020 z 3. júla 2020 podľa § 66 ods. 1 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol s odôvodnením, že sťažovateľ sa v minulosti opakovane dopustil rovnakej trestnej činnosti, výkon trestu odňatia slobody teda nepôsobil na sťažovateľa dostatočne prevýchovne,

preto s prihliadnutím aj na stredné riziko sociálneho zlyhania je pravdepodobné, že v prípade jeho prepustenia na slobodu by sa mohol opätovne dopustiť trestnej činnosti.

4. Proti rozhodnutiu okresného súdu z 3. júna 2020 podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietal, že verejné zasadnutie na súde prvého stupňa sa uskutočnilo až po 72 dňoch od podania žiadosti o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a teda okresný súd prekročil zákonnú lehotu 60 dní stanovenú na rozhodnutie o takejto žiadosti o 12 dní. Napriek tomu krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tos 114/2020 z 12. augusta 2020 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť sťažovateľa zamietol.

5. Sťažovateľ nesúhlasí s názorom krajského súdu uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého takéto procesné pochybenie nespôsobuje nezákonnosť rozhodnutia okresného súdu, pretože ide len o poriadkovú lehotu, vyjadrujúcu verejný záujem na urýchlennom rozhodovaní v týchto veciach, ktorú rozhodne nemožno vykladať natoľko extenzívne, že pri jej nedodržaní súdom by malo dôjsť automaticky k podmieňanému prepusteniu odsúdeného. Tento záver sťažovateľ bez uvedenia ďalších relevantných súvislostí považuje za rozporný s judikatúrou ústavného súdu, v zmysle ktorej právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa vzťahuje aj na vykonávacie konanie, akým je aj konanie o návrhu na podmieňané prepustenie.

6. V postupe krajského súdu a jeho rozhodnutí tak sťažovateľ videl porušene jednak práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Sťažovateľ preto navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd Banská Bystrica v konaní 3 Tos 114/2020 zo dňa 12. 8. 2020 porušil právo [REDAKOVANÉ]... podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd dobou rozhodovania o návrhu na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 21. 4. 2020 a porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. 08. 2020, sp. zn. 3 Tos/114/2020 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ]..., primerané finančné zadostučinenie vo výške 3.000,- € do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ]..., trovy právneho zastúpenia vo výške 450,29 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jozef Veselého, advokáta, so sídlom Mierová 1, Veľký Krτίš... v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti predmetného rozhodnutia.“

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

10. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

15. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom tohto návrhu, teda tou časťou ústavnej sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje,

akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 39 ods. 3 a § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenie o porušení iných práv, resp. iným subjektom uvedeným v odôvodnení ústavnej sťažnosti mimo petit návrhu ústavný súd považuje iba za súčasť argumentácie.

16. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd považoval za predmet ústavnej sťažnosti namietané porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru vrátane v ňom obsiahnutého práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 114/2020 a jeho uznesením z 12. augusta 2020.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy

20. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v nesúhlase sťažovateľa s názorom krajského súdu, ktorý prekročenie v § 415 ods. 4 Trestného poriadku ustanovenej lehoty 60 dní na rozhodnutie o návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody od jeho doručenia považoval len za procesné pochybenie, ktoré nespôsobuje nezákonnosť rozhodnutia o neprepustení sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody, pretože ide o poriadkovú lehotu.

21. S týmto názorom krajského súdu sťažovateľ spája porušenie svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, keď v ústavnej sťažnosti v tejto súvislosti uvádza, že *„nesúhlasí s takýmto postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici a domáha sa toho, aby ústavný súd posúdil či v tomto prípade došlo k porušeniu práv odsúdeného na prejednanie vecí v primeranej lehote“*.

22. Slovné spojenie „právo na prejednanie vecí v primeranej lehote“ zodpovedá pomenovaniu práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru (právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote), prípadne označeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, nezodpovedá však právam, ktorým poskytuje ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, ako to v ústavnej sťažnosti označil sťažovateľ. Argumentáciu sťažovateľa teda rozhodne nemožno považovať za adekvátnu vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Navyše je evidentné, že sťažovateľom vytýkaného postupu, v ktorom badal porušenie tohto práva (na prejednanie záležitosti v primeranej lehote), sa mal dopustiť ústavnou sťažnosťou neatakovaný okresný súd, teda nie krajský súd, proti ktorému ústavná sťažnosť smeruje.

23. Ústavný súd preto pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti sťažovateľa z hľadiska ústavnoprávnych princípov vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy teda z hľadiska základného práva na súdnu ochranu v súvislosti s (podľa sťažovateľa nesprávnym) názorom krajského súdu na faktické prekročenie zákonom stanovenej lehoty 60 dní na rozhodnutie o žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody okresným súdom.

24. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Pod ústavnosťou v najužšom zmysle treba rozumieť dodržiavanie ústavy všetkými orgánmi verejnej moci. Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01), že ochrana ústavou garantovaných základných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

25. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím všeobecného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

26. Z týchto hľadísk ústavný súd preskúmal rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 114/2020 z 12. augusta 2020, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 1 PP 18/2020 z 3. júla 2020. Ústavný súd pri posúdení námietok sťažovateľa sústredil svoju pozornosť na relevantnú právnu úpravu, teda na zodpovedanie otázky, či rozhodnutie krajského súdu malo dostatočnú oporu v príslušnej právnej úprave a či bol sťažovateľovi poskytnutý náležitý a zároveň ústavne konformný výklad aplikovanej právnej úpravy, ako aj na to nadväzujúce dostatočné zdôvodnenie prijatých záverov.

27. Sťažovateľ v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 1 PP 18/2020 z 3. júla 2020 s nedodržaním lehoty 60 dní uvedenej v § 415 ods. 4 Trestného poriadku spájal nevyhnutný následok spočívajúci rozhodnutí, ktorým by bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Svedčí o tom formulácia uvedená v jeho riadnom opravnom prostriedku: *„už tým, že súd prekročil takúto lehotu, mal to byť dôvod na to, aby bol odsúdený prepustený z výkonu trestu odňatia slobody“*.

28. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia na túto námietku sťažovateľa reagoval konštatovaním, že toto procesné pochybenie okresného súdu nespôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, pretože v danom prípade ide len o poriadkovú lehotu, vyjadrujúcu verejný záujem na urýchlennom rozhodovaní v týchto veciach. Krajský súd dodal, že uvedenú lehotu rozhodne nemožno vykladať natoľko extenzívne, že pri jej nedodržaní súdom by malo automaticky dôjsť k podmiennečnému prepusteniu odsúdeného.

29. K dôvodom krajského súdu uvedeným v jeho rozhodnutí ústavný súd uvádza, že tieto plne korešpondujú s judikatúrou (nadriadených) všeobecných súdov, v rámci ktorej nedodržanie lehoty uvedenej v § 415 ods. 4 Trestného poriadku konajúcimi (podriadenými) súdmi vyhodnocujú rovnakým spôsobom, ako to bolo v tomto prípade. Ako príklad ústavný súd poukazuje na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Urtos 2/2019 z 5. júna 2019, sp. zn. 6 Urtos 6/2019 zo 7. augusta 2019 alebo

sp. zn. 4 Urtos 7/2019 z 3. septembra 2019, v ktorých najvyšší súd k otázke nedodržania (prekročenia) predmetnej lehoty uviedol identické závery.

30. Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neuviedol žiaden argument, ktorý by bol spôsobilý akokoľvek spochybniť nastolený záver vyplývajúci z rozhodovacej činnosti všeobecných súdov o tejto otázke. Sťažovateľ nijako argumentačne relevantným spôsobom nevyvracia krajským súdom v odôvodnení jeho rozhodnutia prezentovaný názor. Nepopiera definíciu povahy tejto lehoty, ako ju uplatnil krajský súd v napadnutom rozhodnutí, t. j. ako poriadkovej. Sťažovateľ sa obmedzil iba na nesúhlas s týmto názorom konajúceho súdu, avšak bez uvedenia konkrétnych zásadných protiargumentov spôsobilých vyvolať pochybnosť o jeho správnosti.

31. Krajský súd ustálením, že v § 415 ods. 4 Trestného poriadku ide o poriadkovú lehotu, v podstate oboznámil sťažovateľa, že jej nedodržanie so sebou neprináša také procesné dôsledky, aké sťažovateľ očakával. A aj keď ide o lehotu zákonnú (stanovenú zákonom), jej márnym uplynutím nezanikla povinnosť všeobecného súdu (okresného súdu) rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a z príslušných ustanovení procesnoprávneho predpisu, ktorým sa konanie riadilo, takisto nevyplýva, že by prekročenie tejto zákonnej lehoty malo za následok povinnosť všeobecného súdu takejto žiadosti vyhovieť a rozhodnúť o podmienéčnom prepustení odsúdeného (sťažovateľa) z výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľom v konaní pred krajským súdom použitú konštrukciu nemožno teda vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Trestného poriadku.

32. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd sťažovateľovi síce stručne ale dostatočne jasne a zrozumiteľne ozrejmil, že prekročenie lehoty upravenej v § 415 ods. 4 Trestného poriadku nemá a nemôže mať za následok „automatické“ rozhodnutie o podmienéčnom prepustení odsúdeného sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody, a teda že táto skutočnosť nemá vplyv ani na zákonnosť rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovieť jeho žiadosti. Závery prijaté krajským súdom sa podľa názoru ústavného súdu pohybovali vo vymedzenej zákonnej línii. Právny názor vyjadrený v rozhodnutí krajského

súdu má oporu v logickej a racionálnej interpretácii príslušného ustanovenia Trestného poriadku, ktorá nijako nepopiera obsah ani zmysel aplikovanej právnej úpravy.

33. Ústavný súd, poukazujúc na uvedené a reagujúc na argumentáciu sťažovateľa, uvádza, že samotné nevyhovujúce rozhodnutie o návrhu na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody po uplynutí lehoty 60 dní od jeho podania v zmysle § 415 ods. 4 Trestného poriadku so sebou neprináša ani porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne I. ÚS 26/2017). Ústavný súd v závere k posúdeniu charakteru lehôt, ktoré zákon ukladá súdu na vydanie rozhodnutia, dodáva, že táto lehota je lehotou inštruktívnou a je pre súd záväzná, avšak nie v tom smere, že by mohla mať akýkoľvek vplyv na zákonnosť po jej uplynutí vydaného rozhodnutia. Sústavné, resp. opakované nedodržiavanie inštruktívnych lehôt ale prípadne môže zakladať dôvod na disciplinárny postih sudcu.

34. Ústavný súd tak dospel k názoru, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu nevybočuje z limitov vyvoditeľných z čl. 46 ods. 1 ústavy a je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy

35. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na obhajobu ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ v rámci ústavnej sťažnosti absolútne rezignoval na akúkoľvek (nie to ešte relevantnú) obligátnu argumentáciu, ktorá by umožnila ústavnoprávny prieskum postupu a rozhodnutia krajského súdu práve z hľadiska prípadného neprípustného zásahu do základného práva sťažovateľa podľa čl. 50 ods. 3 ústavy. Sťažovateľ v ústavnej ani len náznakom neuviedol, v čom malo porušenie tohto jeho práva v konaní pred krajským súdom spočívať.

36. Ústavný súd tak ústavnú sťažnosť sťažovateľa (zastúpeného kvalifikovaným právnym zástupcom) v tejto časti považoval za nedostatočne odôvodnenú, resp. vôbec neodôvodnenú. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je pritom zákonom o ústavnom súde v § 43 ods. 1 a § 123 ods. 1 písm. d) ustanovenou náležitosťou, ktorej absencia predstavuje dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (podobne III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018).

37. V súvislosti s uvedeným nedostatkom a jeho rozsahom ústavný súd pripomína, že nie je povinný ho odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 77/08, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 547/2016, I. ÚS 432/2016). S prihliadnutím na skutočnosť, že nesplnenie zákonom ustanovenej náležitosti sa netýkalo len formálnej náležitosti ústavnej sťažnosti, ale jej esenciálnej obsahovej náležitosti (ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 346/2019, I. ÚS 351/2019).

38. Povinnosti advokáta vyplývajúce zo zákona o ústavnom súde a najmä z § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (Advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.), vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonávať tak, aby boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 334/09).

39. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom.

III.3 K namietanému porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru

40. Konanie, v ktorom malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote bolo konaním o jeho žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

41. Kritériom aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru je materiálna povaha predmetu konania. Aplikácia uvedeného článku dohovoru prichádza do úvahy iba v prípade, že ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o „občianskych právach alebo záväzkoch“, prípadne o „oprávnenosti trestného obvinenia“ (pozri doslovné znenie predmetného ustanovenia). Nie je pritom rozhodujúce, či v okolnostiach konkrétneho prípadu rozhoduje všeobecný súd alebo iný orgán verejnej moci, a taktiež nie je rozhodujúca ani povaha zákona, ktorý upravuje predmet daného konania, rovnako tak ani povaha strán (účastníkov konania), resp. povaha právneho vzťahu, o ktorý v danej veci ide (IV. ÚS 241/07, III. ÚS 156/2012).

42. Ústavný súd vzhľadom na uvedené v súlade s konštantnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva kvalifikoval sťažovateľovu námietku o porušení čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným postupom krajského súdu ako zjavne neopodstatnenú z dôvodu neaplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru na konanie o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, pretože toto konanie sa netýka rozhodnutia o „trestnom obvinení“ a ani o „občianskych právach a záväzkoch“ (pozri napr. rozhodnutia vo veciach Plischke c. Rakúsko zo 7. 3. 1964, X. c. Rakúsko z 23. 5. 1966, X. c. Rakúsko z 19. 7. 1966, X. c. Spojené kráľovstvo z 13. 7. 1970, Helmut Aldrian c. Rakúsko zo 7. 5. 1990).

43. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je zlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo ju potrebné v tejto časti v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

44. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd o ústavnej sťažnosti sťažovateľa rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

45. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. novembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu